

Історіографічні образи В. Н. Каразіна

(Рец. на кн.: В. Н. Каразін. Діалоги у часі й просторі: дослідження і матеріали / уклад. О. І. Вовк, С. М. Куделко; наук. ред. проф. С. І. Посохов. –Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 272 с.)

У 2015 році в серії публікацій, присвячених 210-річчю з дня відкриття університету, вийшла друком книга, що збрала під своєю обкладинкою найбільш помітні, етапні праці, присвячені засновнику Харківського класичного університету – В. Н. Каразіну (1773–1842). Про В. Н. Каразіна за більш, ніж півтора століття написано десятки книг, сотні статей, захищені дисертації. Однак суперечки навколо особистості засновника університету не вщухають до нашого часу.

Укладачі ретельно відібрали ті дослідження, в яких найбільш чітко сформульовані оцінки і характеристики, зроблені фундаментальні висновки, що вплинули на подальшу історіографію. Ці думки часом діаметрально протилежні. Хто були предки В. Н. Каразіна: болгарі, греки або серби? Ким був за своєю суспільно-політичною позицією, як висловився Д. І. Багалій: «головний винуватець» створення університету: демократ, консерватор або ліберал? Інші питання, які і сьогодні стоять на порядку денному.

Погляди істориків, письменників, учених-природознавців не тільки розходяться в просторі і в часі, але й у судженнях. Читати книгу вельми цікаво, оскільки з її сторінок В. Н. Каразін на власні очі постає фігурою аж ніяк не провінційного значення. У книзі містяться необхідні коментарі, а завершальна стаття проф. С. І. Посохова «“Непонятный” versus “непонятый” В. Н. Каразін: коментарии, ремарки, апология» підсумовує більш, ніж 150-річні дискусії.

Книга вийшла. Вона – не калейдоскоп оцінок, а вмістилище історіографічних образів, які були створені поколіннями наших попередників і сучасників від О. І. Герцена і М. О. Лавровського, до Д. І. Багалія і А. Г. Слюсарського, І. П. Лисяка-Рудницького і А. Г. Болебруха. Втім, науковий пошук продовжується, а рецензована книга, безсумнівно, стане поштовхом для нових досліджень.

І. Ю. Робак

**ЗВІТ ПРО НАУКОВОВУ РОБОТУ
ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЗА 2014 р.**